

中国文物交流中心 捷中友好合作协会 布拉格城堡管理中心 编
Art Exhibitions China Smíšená česko čínská komora vzájemné spolupráce Správa Pražského hradu

DOKLADY STARÉ ČÍNY

文物出版社
Cultural Relics Press

P 華夏瑰寶 OKLÁDY STARÉ ČÍNY

中国文物交流中心 捷中友好合作协会 布拉格城堡管理中心 编

Art Exhibitions China
Smišená česko čínská komora vzájemné spolupráce
Správa Pražského hradu

文物出版社
Cultural Relics Press

责任编辑 冯冬梅

责任校对 赵 宁

责任印制 陈 杰

图书在版编目 (CIP) 数据

华夏瑰宝 / 中国文物交流中心, 捷中友好合作协会,
布拉格城堡管理中心编. -- 北京 : 文物出版社, 2014.7

ISBN 978-7-5010-4037-7

I . ①华… II . ①中… ②捷… ③布… III . ①文物—
中国—图录 IV . ①K870.2

中国版本图书馆CIP数据核字(2014)第146728号

华夏瑰宝

编 者 中国文物交流中心

捷中友好合作协会

布拉格城堡管理中心

出版发行 文物出版社

地 址 北京市东直门内北小街2号楼

邮 编 100007

网 址 <http://www.wenwu.com>

电子邮箱 E-mail:web@wenwu.com

制 版 北京图文天地制版印刷有限公司

印 刷 北京图文天地制版印刷有限公司

经 销 新华书店

开 本 889毫米×1194毫米 1/16

印 张 11.75

版 次 2014年7月第1版第1次印刷

书 号 ISBN 978-7-5010-4037-7

定 价 198.00元

O目錄 B S A H

006/致 辞

Zdravice

016/文明载体 世之瑰宝

——“华夏瑰宝展”概述

Nositelé kultury, poklady světa

——popis výstavy „Poklady staré Číny“

020/序 言

Úvod

022/第一单元 华夏伊兴 礼乐定制

První celek: Vznik čínské civilizace, ustavení rituálů

044/第二单元 汉唐盛世 海纳百川

**Druhý celek: Rozmanitost a tolerance vrcholného období
dynastií Chan a Tchang**

092/第三单元 明清宫廷 文化传承

**Třetí celek: Dvůr dynastií Ming a Čching a jejich kulturní
dědictví**

140/专题文章

Tematické statě

142/从考古发现看唐代文化兼容并蓄的特点

Různorodost tchangské kultury v archeologických nálezech

154/南京大报恩寺琉璃塔

Porcelánová pagoda. Chrám Oplácené vděčnosti v Nankingu

162/汉藏文化交流与融合的杰作——承德外八庙

Chrámy Waj-pa-miao v Čcheng-te: mistrovská díla, v nichž se promítají čínské
a tibetské vlivy

174/历史年代表

Historické tabulky

180/参展单位简介

Prezentace pořadatelských organizací

P 華夏瑰寶 OKLÁDY STARÉ ČÍNY

中国文物交流中心 捷中友好合作协会 布拉格城堡管理中心 编

Art Exhibitions China
Smišená česko čínská komora vzájemné spolupráce
Správa Pražského hradu

文物出版社
Cultural Relics Press

华夏瑰宝

主办单位 中国文物交流中心
捷中友好合作协会
布拉格城堡管理中心

名誉支持 捷克共和国总统米洛什·泽曼阁下
中华人民共和国驻捷克共和国特命全权大使马克卿阁下
捷克共和国文化部

支持单位 中国国家文物局

协办单位 陕西省文物局
江苏省文物局
河北省文物局
河北省承德市文物局

参展单位 陕西历史博物馆
南京市博物馆
承德避暑山庄博物馆

展览时间 2014年8月8日~11月9日

展览地点 布拉格城堡

总策划 王军

展览统筹 姚安

展览策划 赵古山

展览执行 钱卫

展览筹备 李天凯 冯雪 刘芃 魏杨菁 冯树东
Václav Beránek Zdeňka Fabíková Anna Langerová
Helena Heroldová Petr Mrhálek 李梦 Iva Hrůzová

陈列设计 Jiří Javůrek Silvie Bednáříková (SGL PROJEKT)

展览平面设计 Jaroslav Obst

展览文字捷克语翻译 何志达

展览文字英语翻译 Simona Mike Goddard

展览宣传 Alice Princová

图录文字 钱卫 李天凯

图录捷克语文字校对 Helena Heroldová Michal Hrubý 李梦

图录捷克语翻译 何志达

图录摄影及插图 李文怡 黄籽人 李丹

POKLADY STARÉ ČÍNY

Pořadatelé: Art Exhibitions China

Smišená česko čínská komora vzájemné spolupráce

Správa Pražského hradu

Záštitu převzali: prezentant České republiky J. E. Miloš Zeman

Zplnomocněná velvyslankyně Čínské lidové republiky v České republice J. E. Ma Keqing

Ministerstvo kultury České republiky

Podporu poskytl: Památkový úřad ČLR

Spolupořadatelé: Památkový úřad provincie Šen-si

Památkový úřad provincie Ťiang-su

Památkový úřad provincie Che-pej

Památkový úřad města Čcheng-te v provincii Che-pej

Vystavovatelé: Historické muzeum provincie Šen-si

Muzeum města Nanking

Muzeum Letního císařského paláce v Čcheng-te

Doba konání výstavy: 8.8. 2014 – 9.11.2014

Místo konání výstavy: Správa Pražského hradu

Idea výstavy: Wang Tün

Plán výstavy: Jao An

Námět výstavy: Čao Ku-šan

Kurátor: Čchien Wej

Produkce výstavy: Li Tchien-kchaj Feng Süe Liou Pcheng
Wej Jang-fing Feng Šu-tung Václav Beránek
Zdeňka Fabíková Anna Langerová
Helena Heroldová Petr Mrhálek
Li Meng Iva Hrůzová

Architektonické řešení výstavy: Jiří Javůrek a Silvie Bednáříková (SGL PROJEKT)

Grafické řešení výstavy: Jaroslav Obst

Český překlad výstavních textů: Zdeněk Hrdlička

Anglický překlad výstavních textů: Simona a Mike Goddardovi

Propagace výstavy: Alice Princová

Texty v katalogu: Čchien Wej Li Tchien-kchaj

Redakce textů katalogu: Helena Heroldová Michal Hrubý Li Meng

Český překlad textů katalogu: Zdeněk Hrdlička

Fotografie a ilustrace v katalogu: Li Wen-i Chuang Li-žen Li Tan

O目錄 B S A H

006/致 辞

Zdravice

016/文明载体 世之瑰宝

——“华夏瑰宝展”概述

Nositelé kultury, poklady světa

——popis výstavy „Poklady staré Číny“

020/序 言

Úvod

022/第一单元 华夏伊兴 礼乐定制

První celek: Vznik čínské civilizace, ustavení rituálů

044/第二单元 汉唐盛世 海纳百川

**Druhý celek: Rozmanitost a tolerance vrcholného období
dynastií Chan a Tchang**

092/第三单元 明清宫廷 文化传承

**Třetí celek: Dvůr dynastií Ming a Čching a jejich kulturní
dědictví**

140/专题文章

Tematické statě

142/从考古发现看唐代文化兼容并蓄的特点

Různorodost tchangské kultury v archeologických nálezech

154/南京大报恩寺琉璃塔

Porcelánová pagoda. Chrám Oplácené vděčnosti v Nankingu

162/汉藏文化交流与融合的杰作——承德外八庙

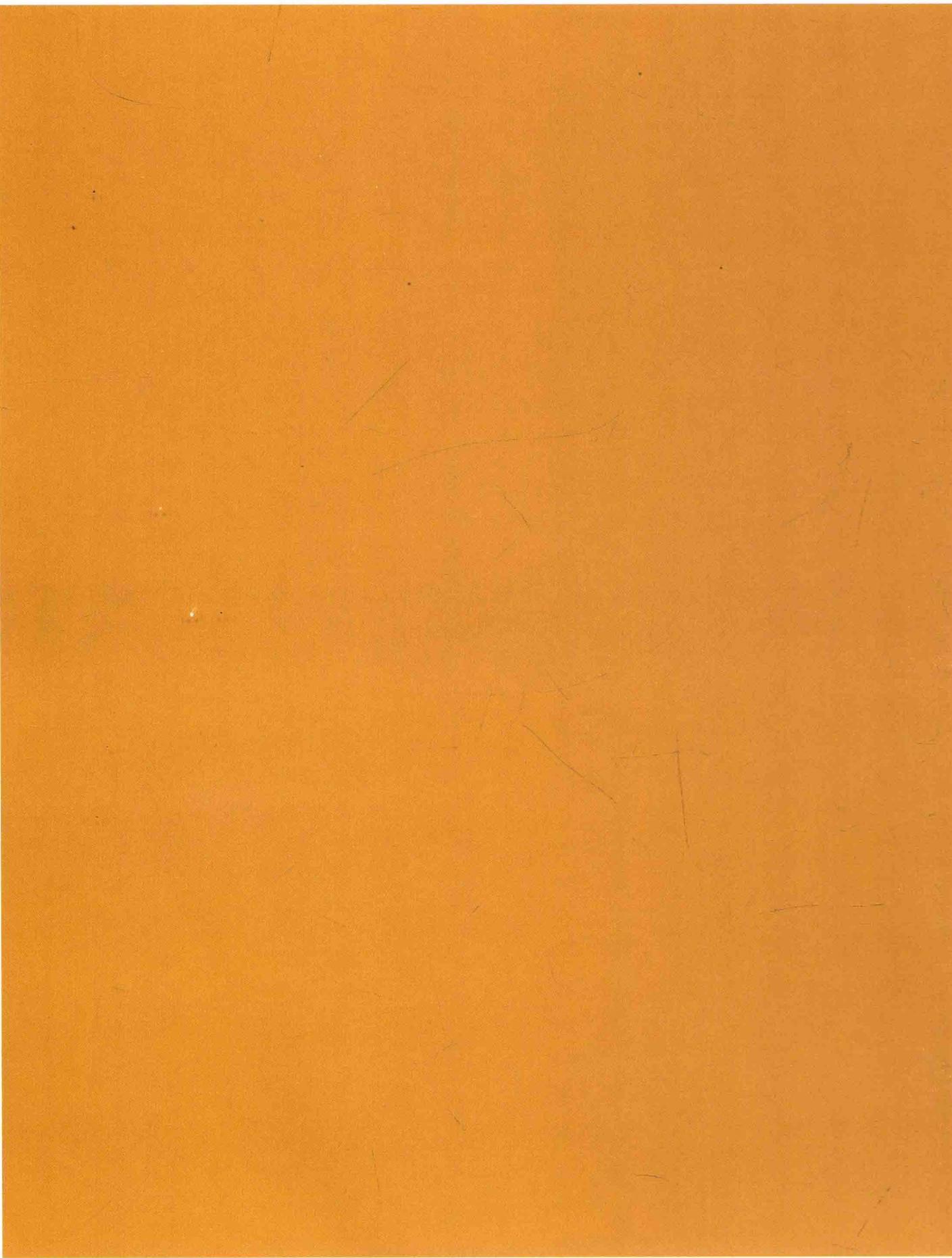
Chrámy Waj-pa-miao v Čcheng-te: mistrovská díla, v nichž se promítají čínské
a tibetské vlivy

174/历史年代表

Historické tabulky

180/参展单位简介

Prezentace pořadatelských organizací

Z致辭
DRAVICE

中国和捷克虽远隔万里，但两国有着传统的友好关系。近年来，中捷双方在积极发展政治和经贸关系的同时，在文化领域的交流与合作也日益加强。今年是中捷建交65周年，为增进中捷两国间的文化交流，在中国国家文物局、捷克文化部及中国驻捷克大使馆的大力支持下，中国文物交流中心与捷中友好协会合作，于2014年8月8日～11月9日在捷克布拉格城堡举办“华夏瑰宝展”。

华夏文明在世界古代文明中占有重要地位，从距今7000多年的新石器时代文化中孕育出完整、多元且未曾中断的文明，她兼收并蓄又自成一体，形成了独特的东方文化风貌。捷克素有“中欧花园”的美称，在其首都的心脏——布拉格城堡举办的“华夏瑰宝展”，包含了来自中国多家博物馆的文物精品共计90件（组），涵盖了从史前文化到明清时期的漫长历史时段，涉及日常生活、宗教信仰、礼仪制度等多个领域，展现了华夏文明的博大精深、薪火传承。

文化是一座增进中捷两国人民相互理解和沟通的桥梁。近年来，中捷两国合作举办过多次文化交流活动，如中国京剧《赤壁》、新春民族音乐会、中国现代艺术展览等都在捷克展示过中国文化的风采。本次“华夏瑰宝展”是中国赴捷克的首次文物大展，在展示中国古代文明的同时，旨在加深两国人民的相互了解与坚定彼此间的友谊。

在此，我谨代表中国文物交流中心，向为此次展览的成功举办付出辛劳的中捷两国专家和工作人员，致以诚挚的感谢。衷心地希望中捷两国的文化交流能够长久而深入地开展下去。

预祝本次展览获得圆满成功！

中国文物交流中心主任

Přestože Čínu a Českou republiku dělí tisíce mil, mají tyto dvě země tradičně přátelské vztahy. V posledních letech kromě aktivního rozvíjení politických a hospodářských styků dochází i ke každodennímu posilování spolupráce a výměny v kulturní oblasti. Letos uplynulo 65 let od navázání diplomatických styků mezi Čínou a Československem. Pro další posunutí vzájemné kulturní výměny pořádá Art Exhibitions China spolu se Smíšenou česko čínskou komorou vzájemné spolupráce pod záštitou Památkového úřadu ČLR, Ministerstva kultury ČR a Velvyslanectví ČLR v ČR ve dnech 8. 8. 2014 až 9. 11. 2014 na Pražském hradě výstavu „Poklady staré Číny“.

Čínská civilizace je jednou z nejvýznamnějších mezi nejstaršími světovými kulturami. Od zrození neolitické kultury před více než 7000 lety trvá tato civilizace nepřerušeně dodnes. Do jednoho celku integruje nejrůznější prvky, díky čemuž vznikla unikátní podoba východoasijské kultury. Česká republika bývá krásně označována i jako „zahrada střední a východní Evropy“ a výstava „Poklady staré Číny“ pořádaná v srdci jejího hlavního města na Pražském hradě zahrnuje celkem 90 nejlepších exponátů z několika čínských muzeí, které pokrývají dlouhé historické úseky od prehistorické kultury až po období vlády dynastií Ming a Čching. Představuje nejrůznější oblasti jako každodenní život, náboženská vyznání, rituální systémy apod. a živě ukazuje hloubku čínské civilizace a její tradice.

Kultura je mostem posilujícím komunikaci a vzájemné pochopení mezi lidem České republiky a Čínské lidové republiky. V posledních letech Česká republika a Čínská lidová republika spolupracovaly na pořádání mnoha kulturních akcí, např. představení pekingské opery „Rudý útes“, koncertu tradiční lidové hudby k čínským novoročním Jarním svátkům, výstavy soudobého výtvarného umění v České republice, což ukázalo to nejlepší z čínské kultury. Výstava „Poklady staré Číny“, která poprvé přichází z Číny do České republiky, si spolu s představením staré dávné kultury klade za cíl i prohloubit vzájemné porozumění a posílení přátelství mezi oběma národy.

Jmérem Art Exhibitions China bych chtěl vyjádřit upřímné poděkování čínským i českým odborníkům a pracovníkům, kteří přispěli k úspěšnému pořádání této výstavy. Z celého srdce věřím, že se čínsko-česká kulturní výměna bude dlouhodobě a hluboce rozvíjet.

Wang Tün
ředitel Art Exhibitions China

5000年的探索和追求，5000年的创造，使其成为了世界最伟大、最重要的国家之一。“华夏瑰宝展”将通过历史文物展览，呈现经历了5000年历史发展而演变至今的中国现代风貌。中国将借由此次在“欧洲的心脏”、被称为“城市之母”的布拉格举办的展览向世界开放。

这是个独一无二的文物藏品展览。在捷克共和国乃至中欧范围内，它的规模之大前所未有。迄今为止，类似的展览在欧洲范围内仅在法国和德国举办过。在这个于捷克共和国而言有着重大意义，承载了捷克国家历史诸多印迹，历代捷克国王朝政、总统执政的地方，捷克最著名的名胜古迹之一的布拉格城堡里，我们有幸欣赏到这些文物——这些让收藏家、艺术爱好者和来自世界各地的游客不顾路途遥远、前来一睹为快的文物。

本次展出的藏品，为参观者提供的将不仅是对艺术作品的独特印象，还有助于人们领会艺术在中国历史发展中的角色和力量。参观者在此，犹如在穿越中国人民历经了5000年的历史旅程。这次跨越世纪的旅程，始于中华文明的源头，带领我们经过其国家雏形，直到各大王朝和皇权崛起的时代。

能够亲眼看到世界八大奇迹的一部分，机会着实不多。因此，能够在此一睹来自西安秦兵马俑原址的真品乃三生有幸。奇特的不仅仅是这些著名的、表情各异的武士俑们，还有许多其他中国历史宝藏里非常珍贵的历史文物。通过它们，我们可以穿越到传统哲学教义形成的时期，或回到著名的，连接中国与中亚、欧洲商贸往来的丝绸之路上。除此之外，我们还能够看到皇宫里的宝藏。

因此，特别感谢中国各兄弟单位：陕西历史博物馆、南京市博物馆和承德避暑山庄博物馆，向布拉格借调了数十件历史文物展品，其中不乏稀有珍贵、价值连城的文物真品。基于它们的特殊意义，这些藏品在任何艺术和古董市场上都无从找寻。

“华夏瑰宝展”，这一捷中友好合作协会也有幸参与主办工作的展览，旨在向捷克人民和中欧人民传播过去和未来都具有世界意义的中国文化，宣扬中国历史和中国人民的精神。只有通过了解两国的历史、传统、文化、共同的基础与差异，我们两国人民才能够相互理解，深化关系，发展友谊与进一步合作。

今年是两国建交65周年。此次在布拉格举办的“华夏瑰宝展”，同时将是我们两国之间相互理解和进一步发展友好关系道路上的一个重要里程碑。

捷中友好合作协会监事会主席
雅罗斯拉夫·德沃吉克

Pět tisíc let poznávání a úsilí, pět tisíc let tvoření a formování v jeden z největších a nejvýznamnějších světových států. Pět tisíc let dějinného vývoje, který vyústil v dnešní podobu země, představuje prostřednictvím historických artefaktů výstava „Poklady staré Číny“. Čína se touto výstavou otevírá přímo v srdci Evropy, v Praze, matce měst, jak se jí často říká.

Jedná se o unikátní výstavní kolekci, která v takovémto rozsahu nebyla v České republice ani ve střední Evropě dosud představena. Něco podobného spatřili v Evropě zatím snad jen ve Francii a v Německu. Zde, na výstavě v prostorách Pražského hradu, v místě pro Českou republiku velmi významném, neboť tudy se ubírala řada kroků českých státních dějin, a v jedné z nejznámějších památek, která je po staletí sídlem českých panovníků a prezidentů, můžeme obdivovat to, za čím sběratelé, obdivovatelé umění a turisté z celého světa míří tisíce kilometrů.

Výstava má návštěvníkům nabídnout nejen jedinečný dojem z uměleckých děl, ale také pomocí uvědomit si roli a sílu umění v dějinném vývoji Číny. Návštěvníci pomyslně urazí pout', kterou čínský lid ušel za zhruba pět tisíciletí. Cesta staletími začíná v samých počátcích čínské civilizace, zavádí nás přes první státní útvary až do období významných dynastií a vzestupu císařské moci.

Skutečně není mnoho příležitostí spatřit část osmého divu světa na vlastní oči. Proto je nesmírnou poctou a unikátní příležitostí, že je zde možnost zhlédnout i originální válečníky z naleziště terakotových bojovníků u Si-anu z období dynastie Čchin. Výjimeční nejsou ale jen tito slavní válečníci, z nichž každý má originální rysy, ale také spousta dalších velmi cenných artefaktů patřících do historické pokladnice Číny. Díky nim se můžeme přenést i do dob vzniku tradičních filozofických učení či na slavnou obchodní Hedvábnou stezku spojující Čínu se střední Asii a Evropou. Spatřit můžeme též poklady císařských paláců.

Velké poděkování proto patří předním čínským institucím, tedy Historickému muzeu provincie Šen-si, Muzeu města Nankingu a Muzeu Letního císařského palác v Čcheng-te, že do Prahy zapůjčily desítky exponátů historických uměleckých předmětů, mezi nimiž nechybí vzácné a hodnotné originály v mnoha případech astronomické hodnoty, díla, která nejsou s ohledem na jejich význam dostupná na žádném trhu s uměním a se starožitnostmi.

Výstava „Poklady staré Číny“, na jejímž uspořádání se s potěšením podílí i Smíšená česko čínská komora vzájemné spolupráce, přináší lidem v České republice a ve střední Evropě poselství o čínské kultuře, jejíž význam byl a nadále i bude vždy světový, o duchu čínských dějin a čínského lidu. Jedině přes pochopení našich dějin, tradic, kultur, společných základů i odlišností se totiž naše národy mohou vzájemně chápout, prohlubovat své vztahy, rozvíjet svá přátelství a další spolupráci.

Letos je tomu už 65 let od doby, kdy byly navázány diplomatické styky mezi našimi zeměmi. Konání výstavy Poklady staré Číny v Praze je i ve světle této příležitosti důležitým milníkem na cestě porozumění a dalšího rozkvětu vzájemných vztahů obou našich zemí.

Jaroslav Tvrďák

předseda Dozorčí rady Smíšené česko čínské komory vzájemné spolupráce

亲爱的朋友们：

请允许我向即将举办的“华夏瑰宝展”表示我由衷的喜悦，来自中国一级博物馆的文物精品将在布拉格城堡这个标志性的空间展出。

“华夏瑰宝展”呈现的90件（组）中国古代珍品将向我们介绍中国上下5000年的历史进程。这是一个记录中国历史发展的独特收藏系列，这样规模的展览在捷克共和国及中欧还是首次。该展览介绍的展品一般都在其发掘地的博物馆才可以看到，比如：兵马俑或青铜礼器，这些在中国都是作为最高级别的文物。尽管中国和捷克共和国在地理上相距甚远，有着不同的文化传统，可我们还是有很多共同点，尤其是丰富的文化资源和深厚的文化底蕴，代表了人类文明的重要组成部分。这种文化的丰富性与多样性，拥有巨大的发展潜力来开辟我们两国间的文化交流与合作的广阔空间。我很高兴看到，捷中两国维系着活跃的文化互动，并有逐年上升的趋势。捷克共和国文化部将继续致力于保持这样的活跃性。

文化交流对国际合作的各个方面——教育、经贸或其他方面——都起到十分重要的作用。文化交流能够创造相互认识与了解的机会。

我们在几个月的时间里将有机会参观展览，而它也必将成为今年的文化大事件。在此，请允许我向所有为这次展览作出贡献的人们表示衷心的感谢，并祝愿展览取得圆满成功。

捷克文化部副部长
卡塔琳娜·卡丽丝多娃